

آبونه شرائطی : هریر ایچول
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) خارج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشدور .

نسخه سی ۵ غروشدور .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشدور
سنه لکی ۵۲ نسخه در .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المعنویه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز .

الکتابخانه

۱۳۳۰

اداره من تبدیلنه آریجه
۵ غروش کوندورلمیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوتاقلی اولسی و آبونه
صره نومروسی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندورلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سیل الرشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

مسلمانانلق

مانع ترقی دکل ، ضامن ترقیدر

آمریقادہ اکمال تحصیل ایتک اوزرہ بولونان تورک طلبہ سی امتحانلرینک ختامندہ مسلمانلک مانع ترقی اولوب اولمادیقی حقندہ برقوقفرانس ویرمه یی قرارشدیردرلر و یوکسک تحصیل کورن آمریقا کنجلیرینه ویرله جک بوقونفرانسک فاضل بر اسلام عالمی طرفندن تحریر اولوغسی لازم کلدیکنی نظر دقتہ آلهرق بومقصدله متتکرین علمای اسلامیہ دن المالولی حدی افتدی حضرتلرینه مراجعت ایدرلر . مشارالیه ، آمریقادہ کی کنج مسلمان طلبہ مرک یک زیاده شایان تقدیر اولان بو آرزولرینی پرینه کتیرمک اوزرہ بومبجته دائر مهم برقوقفرانس حامرلایوب آمریقایه کوندرمشلردر . الله ایتدیکنز بومهم قونفرانسک بر صورتی بوجه آتی قارلریمزک انتظار استفاده سنه وضع ایدیورز :

۱

دین اسلامک ترقیات انسانیه مانع اولوب اولمامسی حقندہ اساسات اسلامیہ متملق بعض ایضاحات طلب اولونیور .
بو ایضاحاته بالارکن اولاموضوع سؤالی تشکیک ایدن ترقی مفهومی اوزرندہ براز توقف ایتک لزومی حس ایدیورم : ترقی اولیه بر مفهوم عامدرکه متعلقه وغایه سنه کوره برچوق مدلوللر ایلہ علاقہ داردر . انسانیتک برغایه مطلقه سی اولمی که اوکا طوغری واقع اولان حرکت مزایدیه علی الاطلاق برترقی بشر نامی ویرله بیلسون . حال بوکه انسانلرک فردیتی قدر وبلکه دهازیاده غایه لر تخمین اولنه بیلیر وهرکس ترقی دینلنجه کندی نقطه نظرینه کوره برغایه وصول معنائی قصد ایدر . بوضورتله علی العموم انسانلر ایچون ترقی ، اضافی برمعنای حائر دیمک اوله جفتدن بو حیثیتله یالکیز ادیانک دکل ، عالمده هیچ برشیتک علی الاطلاق عامل ترقی اولمی حقندہ برحکم قطعی ویرله من .

برچوق اسباب وعوامل وارددرکه انسانلرک اجتراسات وتشبیاتی هیچ ایدر وسیئاتده ترقیسنه بادی اولور . بو ایسه حقیقته ترقی دکل ، تدنیدر . عالمده دیگر برچوق اسباب وعوامل دها وارددرکه بونلرده انسانلرک فضائل وحسانده ترقیسنی تأمین ایدر . ایسته بزم نظر مزده ترقی حقیقی بودر . دینلری مانع ترقی کورمک ایسته بیلر غایه ترقی یی لذاند شهوانیه وصولده آریان نفوس طاعیه میاننده کورولیور . بونلر سعادت حیاتی یک خصوصی وفردی بر نقطه نظرندن مطالعه ایدنلردر . حال بوکه بشرک شهواتی بیلہ دها عالی برطاقم انسانی ولاهوتی غایه لرک برسائق نشوب بخشاشی اولمی اوزرہ خلق بیورلمشدر . یک خصوصی وفردی سعادتلرک ، لذتلرک هانهمان هیچ قیمتی یوقدر . چونکه سعادت اجتماعی مفقود اولان محیطلرده وسائط رفاهه مالک کورونن فردلریله بدبخت ومضطربدرلر . فردہ اک بیوک سعادت ،

اوقدر چوق آدام اولورکه بوقیله لرکده اولجه نسللری کسيلمش اقوام بانده صیره سنه کچمسنه رفق قالیر .

علیه الصلاوة والسلام اقدیمز صوک حرب بخارده حاضر بولونمشلردی . اوزمان هنوز اون دوت یاشلرنده ایدیلر دشمن طرفندن آتیلان اوقلری طوبلایوب عموجه لرینه ویرزلردی . تاریخ اوزون بیللرسورن بو حرک نه فجیع صفحہ لرینی قید ایدیور : اکیلری قاصمش قاوورمس ، مواشی یی کوکندن کسمش ، انسانلرک یاریسنی طوبراغہ سرمش ، یاریسنی ده کوله ایتمشدی . قریش ، کنانه ، هوازن قبیله لری تمامیلہ بوحره قاریشدیلر . سببی ایسه شوایدی :

عروةالرجال حیره ملکی نعمان بن منذرک حضورنده براض بن قیس تحقیر ایدر . طیشاری چیقینجه براض عروه نک آرقه سنندن کیدرک یوله آکسزین کندیسینی اولدورور . ایسته بوقمه قاتل ایلہ مقتولک قبیله لری وبوقیله لرک متفقلری آرمندہ جدسز ، حسابسز مقاتله لرک مبدای اولدی . بومقاتله لر شاید ایکی طرفدن برینک ظفر قطعیمی ایلہ نهایتنمزسه مخاصملر سلاحلرینی ، آداملرینی چوغالتهرق تکرار میدان امتحانه آتیلیردی . غلبه نک تحققی حالده ایسه مغلوبلرک نامالی ، نه جانی ، نه حریتی ، هیچ برشی قالمزدی .

جزیره العربیه یهودیلک ، نصرانیلک ، مجوسیلک کیردی ، هم عصرلرجه قالدی . لکن نه اهلینسک اخلاقه ذره قدر صلاح تأمین ایتدی ، نهده بو آزعین نفسلری یاتیشندیرمه یه ، بو قاتی یورککری بوموشامیه موفق اوله بیلدی . سببی ده بو ادیان ایلہ احتوا ایتله ککری مذاهدن انجق قشر طبقه لرله ظاهری برطاقم آینلری خارچند . هیچ برجهقی عربیه کچمه مشدی . چونکه هجرتله کان مجاور ملتار جزیره نک اک منبت ، اک فیضلی جهتلرینی استیلادن مانعدا برشی دوشونمیدردی . زده نهرلر ، پیکارلر ، برکتلی واحملر وارده اورایه قونیورلردی . اوت ، یهودیلکک ، نصرانیلکک ، مجوسیلکک کلوبده جزیره العربیک زره لرینه قوندیغنی تدقیق ایدنلر بو حقیقی بیلیرلر .

صوکرده موضوع بحث اولان ادیان ایلہ شعباتی عرببارہ بت پرستلکله شابه دار اوله رق کلشدی : یهودیلک ابراهیمک ، اسماعیلک هیا کلله ذیحہ نک هیکلنی ، احبار و رهبانک رسملرینی ، هیکللرینی ولله شریک اتخاذایتدکاری ادبیای بنی اسرائیلک هیا کلنی زابرکتیرمشدی نصرانیلک ایسه حلولی ایلہ ، نشیانی ایلہ ، روحلراوزرندہ کی استبداد مطقی ایلہ کلشدی . ایرانلیرده زور واستر مجوسیلکی نامنه اوزی اولیان ریغین قابوقدن ، روحسز برآلای مراسمدن باشقه برشی کتیرمه مشدی .

هوای نسیمی کی محیطندن تنفس ابتدکی روح اجتماعیدن کلیر . سعادت اجتماعیه فضائل ایله قائمدر . فضیلت ایسه نفع عام اوضارنده فداکارلق دیمکدر . فضیلتک یکانه ضاهینی ده وظیفه ، یعنی مسئولیت و مکافاة حیدر . بوحسی تأمین ایدن عامل ایسه آنجق دین اوله بیلیمشدر . بناء علیه دین انسانلرک فضائلده ترقیلری ایچون یکانه عالمدر . بو اعتبار ایله دین اسلام دینی مانع ترقی دکل ، انسانیتک ال بیوک ضامن سعادت و ترقیسیدر .

عصرلرک تجاریله ثابت اولدیغه کوره حیات فردیه حیات اجتماعیه ایله قائم اوله کلشدر . حیات جمعیتی ، بر شرکت مقانیزمه سی کی صرف منفعت فایده اساسی اوزرینه ابتنا ایتدیرمک ممکن بیله اولسه بوقیل جمعیتلرک خود کام اولوق اعتباریه قابلیت انیساعیه دن محرومدرلر ، حتی انیساعلری ضررلرینه بادی اولور . بوندن باشقه بشریتک یالکیز محدود بر نقطه انکشافه نصب نظر ایدرلر . متکامل بر جمعیت ایسه هم بشریتی ده اواسع بر حیثیتله وبتون سجاای ، فطریه سیله احاطه ایتمک و هم اتساعدن متضرر دکل ، متفیع و مستفید اولوق لازم کلیر . بوایه حد ذاتنده نامتناهی و قدسی بر غایه کمال اطرافنده طوبیلا عقله ممکن اولور . فی الحقیقه ، آمال و حسییات انسانییه نامتاهیدر . انسانلرک بو نامتناهی آمالی فانی بر عمر متناهی ایچنده تحقق ایتدیره رک استحصاله چالشمق بر تناقض تشکیل ایدر . بوندن دولاییدر که حیات فانییه تک ماوراسنی منکر بولنان دینسرلر بتون امللرینک محدود بر عمر ایچنده استحصالی سوا سیله مشبوع احتراض اولورلر و بو احتراض ایله دائماً حضور و معدلت اجتماعیه یی رخنه دار ایدرک ظلم و تعدییه متسالك بولورلر . بوده بحران اجتماعیه یی انتاج ایدمکچکندن حیات عمومیه یی اضطرابه دوشورر و حتی افسا ایدر . بناء علیه بقای ابدیه یی متوجه اولیان روح بشرده سعادت حقیقیه مفقوددر . انسانک بش اون کونلک عمرنده نائل اوله بیله چکی سعادت بسیطه بیله بقای نامتناهییه معطوف مساعینک نمیراندندر .

قرآن عظیم الشانک بوموضوعه متعلق اولان ارشاداندن - سورة صریم (کهیمص) دهکی - شواآیاتی یک جالب دقتدر : استعیدباه (وَإِذَا تُثْلَىٰ عَلَيْهِمْ أَبْنَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا الَّذِينَ آمَنُوا أَلَيْسَ الْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا) آیات و ادله من واضح و مثبت اوله رق کنیدلرینه او قوندینی زمان اهل کفر ، اهل ایمانه قارشنی : عجبا بری دینسر و دیکری دینلی اولان شو ایکی فرقه دن هانکیسی موقع و وضعیتجه ده خیرلی ، مجالس و محافلجه ده کوزلدر ؟ دیدیلر . مآلنده اولان بوآیت کریمه ده اهل کفرک دنیاده کنیدلرینی مؤمنلردن زیاده مسعود و مبرقه ، موقع و محفلجه ده کوزل ، ده

حالی عد ایدرک دین و ایمانک مانع ترقی و سعادت اولدینی زمیننده اداره کلام ایتدکلرینی بیاندن شکره بونلر جواباً (وَكَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُمْ مِنْ قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَاثًا وَرِثِيًّا) آیت کریمه سیله . بونلردن اول نیجه بطور محو ایتدک که اونلر ثروت و سامان و منظره خارجییه اعتباریه بونلردن ده کوزل ایدیلر . بویورولور . و بر ایکی آیت - وکره (وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَرَدًّا) ارشادیه ال - انلرک میزان خیریتنی تبلیغ ایلدیلر . خلاصه مآلی : ان - انلرک خیری و حسننی البسارلرینک ، خایه لرینک مفروشانلرینک ، حالی مناظر خارجییه لرینک کوزلاکی ایله دکلدر . اسرار خیر و حسن ، ضامن بقا اولان فضائل اعمالده آراغیدر . چونکه ماضیده نیجه ملتر وار ایدی که بونلر کوزل ، کوزلرلر ایچرلر ، انسانلر اوزرنده اجرای احکام ایدرلر ، کاشانه لرده عمر سوررلر ، محتشم ، محتشم مجالس و محافلاری ایله انسانلر قارشنی اراز کبر و غرور ایلرلر ایدی . بو ملتر منقرض اولدیلر ، بقالرینی تأمین ایدممدیلر . یالکیز بو اوصاف ، محاسندن معدود اولسه ایدی اول امرده صاحب لرینک بقای اجتماعیه و ملیرینی تأمین ایدم بیلیمک اقتضا ایدردی . حال بو که ایدممدی . بناء علیه انسانلرک نزد الهیده امل اثخاذ ایدمکچکری غایه بونلر دکلدر . اعمال باقیه صالحه ، یعنی تأمین بقا ایدن فضائل عملیه عندالله ده خیرلی در . چونکه بقا هراملی تحقق ایتدیرر .

بقا دینلنجه بقای نوعی و بقای فردی خاطره کلیر . بر دینک قیمت اصلیه سی ده بو ایکی نوع بقا حقنده و بره چکی ایمانک قیمت علمیه و عملیه سیله متناسبدر . دین اسلام احکام شرعیه و اخلاقیه سیله بقای نوعیه یی ، احکام اعتقادییه سیله ده بقای فردیه یی تکفل ایدر .

بقای نوعیه ، تعبیر آخرله بقای اجتماعیه ، هر زمان ایچون علماً قابل تصوردر . بونک صحت فیه سی تصورنده دکل ، تحقیقنده در . بقای اجتماعینک تحقیق ، نشوئه روحیه ، حب و وظیفه ، معدلت اجتماعیه ایله ممکن اوله بیلیر . لیکن بر نوع موهبه فطرت دینک اولان بونشوئه روحیه یی ال زیاده تأمین ایدم بیله چک اولان اساس ، عزیم و اراده یی شطارت و یرن بر بقای فردی عقیده سیدر . فقط بقای فردی علماً قابل ملاحظه اولسه بیله قابل اثبات اوله میور . چونکه تجارب حیات ، فردک بقاسنی دکل ، دائماً قیاسنی اثبات و اراده ایتکده در . بعض دینلر بقای فردیه یی بقای روح نظریه سیله تأمین ایتمک ایسته مشدر ، نصرانیت ده بو جمله دندر . دین اسلام ایسه بقای روح نظریه سنه یی طرفدر . علما و حکمای اسلامیه دن بعضلری بقای روحی قبول ایتمش ، بعضلری ده ایتمه مشدر . زیرا بقای روحه قائل اولوق

بو بایده بر امتناع فنی ادعائنه قانعشمق فنك حدودینی تجاوز ایتك دیمکدر . فن دائرة تصرفه آله بیلدیکی خصوصاتك هپسندنه بر کره ایجاد ایدیه بیلدیکنی دانما ایتمش وفضله اوله رق تکامل ده ایتدیزمش دکلیدر ؟ بو کون علم خیانتك بتون قانونلری کشف ایدیه بیلده ایدی . فن بر طاقم ذی حیات ما کینلر یاپه بیلیر وپایدقلمی انضمام تجربه ایلله ترقی ده ایتدیره بیلیر ایدی . بونک بو کون یاپیله مامسی امکانلرلقدن دکل ، جهالتدن نشأت ایدیور . نته کیم بوندن بر قاج عصر اول بو کونکی معمولات فیه دن بحث ایدلمش اولسه ایدی کیمسه اینانمازدی . آمریقا ایلله استانبول آرا انده بر قاج دقیقه ایچنده مخاربه یاپیله بیلجه کنی کیم تصدیق ایدردی ؟ حال بوکه ونلر بو کون ادیسون کی ذکالرك ثمره موفقیتی اوله رق وقوعه کلدی وعلی العاده شیر قیلندن اولدی . جزئی بر ملاحظه یزه کویستررکه بو ذوات الکتریقلری یارایمیلر ، کشف واستحصال ایتدیلر . او حالده هم الکتریقلرک وهم ادیسونلرک قوای طبعیه وروحیه لرینی خلق ایدن جناب اللهک خزینه قدرتمندی وسعت امکان دوشونولورسه برنشأت ثانیه تصوری یک زیاده کسب سهولت ایلر . شوو ایضا حاددن آکلاشیلورکه نظر اسلامده فکر آخرتک ضمای بقای روح نظریه سی دکل ، موجودیت و صفات الهیه نظریه سیدر . بناء علیه مبنای دین معرفه اللهدر .

استانبول مدرسه لری :

اعاشه

۱

کچن نسخه ده استانبول مدرسه لرینک اداری خصوصاتی تدقیق ایلله مطالعه لریم یازمشدم . طلبه نك طرز اطعام و اعاشه سیله بو بایده کی تشکیلات سابقه و حاضریه کچورم .

بو خصوصده اساسی بر فکر ، حقیقی بر حکم ویره بیلیمک ایچون بر آرز ماضیه ارجاع نظر ایجاب ایدر .

مرکز علما و مقر خلافت عظماده ؛ ماضی ، حال ، استقبال ایچون جداً مدار افتخار اوله حق جوامع ، مدارس و مبرات سائر وجوده کترین سلاطین سالفه ایلله اعظم مملکت [انارالله مراقدهم] اسلامیتک تعالیسی ، علوم شرعیه نك نشر و تعمیمی ، حیات دینی و علمی نك آن بان مظهر انکشاف اولمسنک تأمین مقصدیله وجوده کتیردکلری مدرسه لرك هان هر بریتک قرب و جوارنده بررد عمارت وجوده کتیرمک ، مدرسه لرده اخذ فیض ایدن تشنکان علم و فضیلتی اندیشه معیشتدن وارسته قیلمق ایچون یک بیوک فداکارلق ابراز ایلله مشهوردر .

مدارس طلبه نك بو عمارتلرده اسکی زمانلرده کی طرز اعاشه لرینه

ایچون جوهر ، بر روح مجرد نظریه سی اثبات ایتک لازم کلورکه فلسفه اسلامی بو بایده هنوز قطعیته قائل دکلدر . چونکه متکلمین اسلام روح مجرد نظریه نك علمینده در . شوو حالده بقای فردی عقیده سی اسلام فصل تصور و تأمین ایدیه بیلور ؟

دین اسلام بقای فردی بی آخرت یعنی نشأت ثانیه ، تعمیر آخرله « بئث بعدالموت » نظریه سیله تأمین ایتمکده در . بقای فردی بو حیاته فعلاً واقع دکلدر . فقط عالم آخرتده بر نشأت ثانیه ایلله نمکندروواقع اوله جقدر . اشبو حیات آخرت شمدیکی حیات دنیادن ناقص دکل ، دهها کاملدر . بناء علیه حیات آخرت مجرد بر حیات روحانیه دن عبارت اولماق لارم کلیر . زیرا انسانلک کنهی حیات مادیه وروحانیه بی جمعدر . ساده بر حیات روحانیه ایسه حیات انسانیه به نسبتله بسیط و قاصردر . بنابرین دهها متکامل اوله رق تصور ایدیلن حیات باقیه انسانیه نك صرف روحانی بر حیات تلقی ایدلمسی تناقض دیمکدر . حیات دنیویه قانیدر ، رسیده زوال اولور . حیات آخرت ایسه بو حیات دنیویه نك قسماً دوامی دیمک اولیوب مدت و قیامتدن صکره آروجه باشلایه حق اولان بر حیات کامله انسانیه درکه فرد ایشته بو حیاته الی الابد باقی اوله جقدر . بو ایکی حیات آراسنده گذران ایدیه جک اولان عالم فلسفه اسلامی لساننده « عالم برزخ » تسمیه ایدیلیر .

شمدی بویله بر آخرت تصوری ناصیل ممکن اوله بیلیر ؟ سوالی وارد خاطر اولور . اولاً شونی اخطار ایدمکه بونک نام معناسیله بر امتناع فلسفیی یوقدر . یعنی انسانلر ایچون حقیقی بر حیات ثانیه ، برنشأت ثانیه فرض ایتک تناقضه منجر اولماز . چونکه هر حادثه ده ابتداء تکرر و تکاملدن دهها زوردر . اویله اولنجه بر کره واقع اولان خلقت بشریه نك ایکنجیبی ودهها متکاملی نهیه اوله ماسون ؟ قواعد اسلامی به نظر آ « بقاء ابتدادن اسلهدر — محله » . مکه مشرکلری بو بایده کی تبلیغات محمدیه بی ایشنتدکلری زمان ، مزارلردن بر طاقم چورومش کیکلر طوبیلا دیلر و حضور رساله کلوب : « بونلری کیم دیرلنه جک ؟ » دییه برای تعجیز ایراد سوال ایدیلر ، بو کا قارش سورده (یس) ده کی

(قُلْ يُحْيِي الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ)

الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الشَّجَرَةَ الْأَخْضَرَ نَارًا فَإِذَا أَنْتُمْ مِنْهُ تُوقَدُونَ) آیات کریمه سی نازل اولدی که . یا محمد ! سندی که : بونلری ابتدا کیم ایجاد ایتدی ایسه او دیریتیر ، اونلری ابتدا یارادان یارایمکه هر درلوسی بیلیر . او اویله بر آلهدرکه یم یشیل آغا جلردن سزک ایچون آتش چیقارتدی ده سز او آتشدن او جاقلر بکزی یاقیور ، ایشلری بکزی کورو یور سکز . دیمکدر .

فی الحقیقه بونده بر امکانلرلق یوقدر . بعض شرائط مادیه ملاحظه سیله